

به نام خداوند جان و خرد

درمان های دستی

پروفسور محمد فرجاد

ویراستار محمد تقی سرمدی

انتشارات سرمدی

۱۳۹۹

۲۰۲۰

سرشناسه	:	فرجاد، محمد، ۱۳۰۹ -
عنوان و نام پدیدآور	:	درمان های دستی/محمد فرجاد ؛ ویراستار محمدتقی سرمدی.
مشخصات نشر	:	تهران : سرمدی، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	:	۶۴۲ ص.
شابک	:	978-964-570739-0
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
موضوع	:	درمان های دستی
موضوع	:	Manipulation (Therapeutics)
موضوع	:	ستون فقرات -- بیماری ها -- درمان
موضوع	:	Spine -- Diseases -- Treatment
شناس افزوده	:	سرمدی، محمدتقی، ۱۳۳۱ - ، ویراستار
شناس افزوده	:	Sarmadi, Mohammad Taghi
ردی بندی سبک	:	RM۷۲۴
رده بندی دیویی	:	۶۱۵/۸۲
شماره کاتالوگ	:	۶۱۸۳۱۰۱

عنوان : درمان های دستی
تألیف: پرفسور محمدتقی سرمدی
ویراستار: محمدتقی سرمدی
نوبت چاپ : اول - ۱۳۹۹
شمارگان : ۱۵۰۰ جلد
صفحه آرای و طراح جلد: دانیال اسماعیلی
چاپ : چاپ هما
قیمت با جلد سخت : ۲۴۰/۰۰۰ تومان

کلیه حقوق مادی و معنوی محفوظ است.

۱۳۹۹

آدرس : خیابان انقلاب، خیابان دوازده فروردین - پلاک ۲۸۳، مجتمع کتاب فروردین
طبقه منهای دو - واحد ۳۱ تلفن : ۴۴-۶۶۴۸۷۳۴۰ و ۰۹۱۰۱۱۱۱۲۳۲

صندوق پستی: ۱۴۴-۱۳۱۴۵

www.sarmadipress.com

وب سایت:

sarmadipress@yahoo.com

پست الکترونیکی:

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۷۰۷-۳۹-۰

فهرست مطالب

۷	گفتار ناشر
۹	به یاد استاد پرفسور روبر مین (۱۹۲۳-۲۰۱۲ میلادی)
۱۳	گفتار مولف
۱۹	«تاریخچه درمانها: دست در دنیا»
۲۲	تاریخچه کتبی
۲۴	ایالات متحده آمریکا: پیدایش «استوپات» (OSTEOPATHY)
۳۱	ایران
۳۶	فصل اول: دست
۴۱	صدای دست و صدای اطراف دست
۴۹	فصل دوم: اختلال عملی کوچک بین مهره‌ای دردناک (D.D.I.M)
۳۱	یا سندرم «اختلال دردناک قابل برگشت قطعه حرکتی»
۵۰	اختلال عملی کوچک بین مهره‌ای دردناک (D.D.I.M)
۵۰	اختلال کوچک بین مهره‌ای دردناک (D.D.I.M)
۵۲	سپرو پیشرفت (EVOLVTION)
۵۳	تشخیص
۵۹	اختلال کوچک بین مهره‌ای می‌تواند اختلالات احشائی را باعث شود؟
۶۰	نظریه پیدایش اختلال بین مهره‌ای دردناک DDIM
۶۱	فصل سوم: نظریه درباره فیزیوپاتولوژی تظاهرات پوستی رباطی ضریعی عضلانی دردناک
۸۳	فصل چهارم: روند پیری ستون فقرات
۹۱	فصل پنجم: بیومکانیک
۹۲	تشابه تشریح بدن انسان و مکانیک
۱۰۳	فصل ششم: مانی پولاسیون ستون فقرات
۱۱۷	متمرکز کردن مانی پولاسیون
۱۱۸	نامگذاری مانی پولاسیون
۱۳۴	چگونگی اجرای درمان با مانی پولاسیون

۱۳۴	چه وقت درمان مانی پولاسیون موجه است
۱۳۸	واکنش‌های بعد از درمان مانی پولاسیون
۱۴۳	مانی پولاسیون با توجه به سن بیمار
۱۴۵	موارد کاربرد عمومی مانی پولاسیون ستون فقرات
۱۴۶	موارد ممنوع مانی پولاسیون
۱۵۱	عوارض و حوادث مانی پولاسیون
۱۵۷	مسئولیت پزشکی
۱۶۷	فصل هفتم: معاینه
۱۶۸	بخش اول: وسایل معاینه
۱۷۱	بخش دوم: اصول معاینه
۱۷۴	معاینه عمومی: استایک
۱۸۴	آزمایش قطعه ای
۱۹۳	فصل هشتم: درد
۱۹۹	فصل نهم: دردهای ناشی از تحریر عصبی
۲۰۹	فصل دهم: چشم‌انداز کلینیکی
۲۱۳	فصل یازدهم: بیماری‌ها
۲۱۳	گردن درد
۲۱۳	Cervical Pain
۲۱۴	گردن درد حاد و تور تیکولی
۲۱۶	تور تیکولی با منشأ مختلط
۲۲۴	مانی پولاسیون
۲۳۹	فصل دوازدهم: سردرد با منشأ گردنی
۲۴۳	انواع سردردهای با منشأ گردنی
۲۵۷	فصل سیزدهم: میگرن گردنی
۲۵۹	سندرم گردنی
۲۶۵	فصل چهاردهم: دردهای محیطی با منشأ گردنی
۲۶۶	سندرم عضله بالا برنده کتف
۲۶۸	درد اپی‌کندیل خارجی (آرنج)
۲۷۴	درد اپی‌کندیل خارجی با منشأ موضعی
۲۸۰	درد اپی‌کندیل خارجی به علت فشار بر شاخه خلفی عصب رادیال
۲۸۱	اختلال عملکرد مفصل رادیوآولنار دیستال

۲۸۴	درد اپی کندیل خارجی و ستون فقرات گردن
۲۸۶	درد اپی کندیل داخلی
۲۸۹	سندرم مجرای میج دست
۲۹۰	سندرم مجرای گویون
۲۹۲	درد شانه و ستون فقرات گردنی «
۳۱۵	فصل یازدهم: درد پشت
۳۲۲	درد پشت با منشأ پستی
۳۲۳	درد پستی، پیامد اختلال عملکرد کوچک میان مهرهای پستی
۳۲۳	درد پشت با منشأ اختلال دیسک
۳۳۶	درد حاد پشت
۳۴۱	فصل شانزدهم: رگ - رگ شدن دنده
۳۴۷	فصل هفدهم: کمردرد حاد
۳۵۹	فصل هجدهم: کمردرد با منشأ کمری تحتانی
۳۷۹	فصل نوزدهم: کمردرد با منشأ پش کمر (مین)
۳۹۹	فصل بیستم: کمردرد مزمن
۴۱۰	درمان
۴۱۱	مراقبتهای مخصوص مبتلایان به کمردرد و پیشگیری از آن
۴۱۹	فصل بیست و یکم: درد سیاتیک
۴۳۷	فصل بیستم و دوم: درد عصب رانی
۴۴۱	فصل بیست و سوم: مرالژی
۴۴۵	فصل بیست و چهارم: درد کاذب مفصل ران با منشأ ستون فقرات
۴۴۹	فصل بیست و پنجم: درد زانو با منشأ ستون فقرات
۴۵۹	فصل بیست و ششم: درد ناحیه شرمگاه و عوامل مهرهای
۴۶۷	فصل بیست و هفتم: درد کاذب احشایی با منشأ ستون فقرات
۴۷۷	فصل بیست و هشتم: سندرم نواحی تبدیل (مین)
۴۸۵	فصل بیست و نهم: درد نشیمنگاه
۴۹۱	فصل سی ام: مانی پولاسیون اعصاب جمجمه‌ای
۴۹۵	فصل سی و یکم: مانی پولاسیون احشاء
۴۹۹	فصل سی و دوم: کمردرد و چی کنگ
۵۰۷	فصل سی و سوم: دردهای جداری با منشأ احشایی
۵۱۳	فصل سی و چهارم: درمان جمجمه‌ای - خاجی

۵۱۷	فصل سی و پنجم: مفصل خاجی خاصره ای
۵۳۵	فصل سی و ششم: ماساژ
۵۳۹	فصل سی و هفتم: تکنیک ماساژ ناحیه گردن
۵۴۳	موبیلیزاسیون
۵۴۷	مانی پولاسیون گردن
۵۵۳	فصل سی و هشتم: تکنیک‌های ستون فقرات پشت
۵۵۴	موبیلیزاسیون
۵۵۹	تکنیک اپید ستریک
۵۶۵	تکنیک رار بر اسب
۵۶۶	مانی پولاسیون در چرخش به چپ
۵۷۰	مانی پولاسیون با مقاومت
۵۷۳	فصل سی و نهم: تکنیک‌های دمر
۵۷۴	ماساژ پوست و نسوج زیر پوست
۵۷۸	تکنیک‌های کششی
۵۸۰	اکستانسورهای ران و ستون فقرات
۵۸۱	موبیلیزاسیون
۵۸۳	در چرخش
۵۸۴	درمان دستی
۵۸۶	مرحله نهایی مانور
۵۸۶	فشار مانیپولاسیون
۵۹۳	تکنیک سوار بر اسب (تکنیک اصلی)
۵۹۳	مانیپولاسیون در وضعیت چرخش خالص
۵۹۴	تکنیک دو زانو
۵۹۵	تکنیک کمربندی (با کمک کمر بند)
۵۹۸	کمر درد ناشناخته
۶۰۱	منابع
۶۰۷	واژه نامه

به نام خداوند جان و خرد گزین برتر اندیشه برنگذر

کتاب حاضر نتیجه‌ی فعالیت‌های علمی و آموزشی طولانی‌مدت دانشمند وارسته و ارزشمند جناب پرفسور محمد فرجاد است که با تکیه بر دستاوردهای علمی و پژوهشی دانشگاه و مراکز درمانی معتبر به نگارش درآمده تا روند انتقال دانش و تجربه‌ی پزشکی به دانشجویان پزشکی و پزشکان متخصص امراض استخوان و مفاصل به درستی انجام پذیرد.

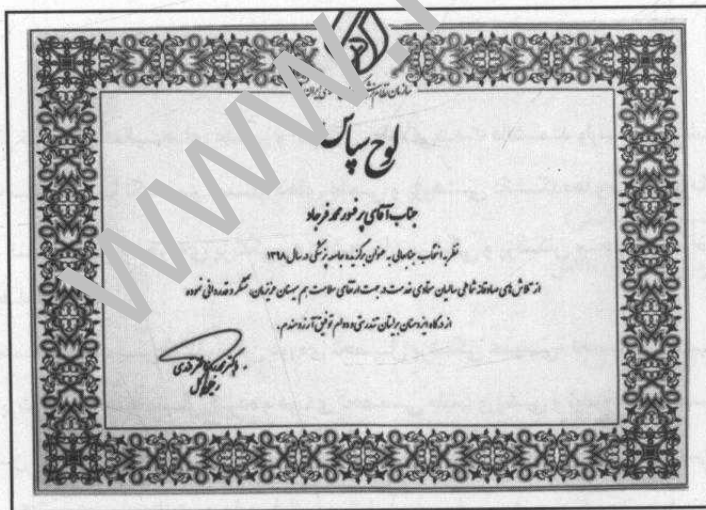
پرفسور محمد فرجاد پس از گذراندن دوره‌ی تحصیل پزشکی عمومی، تحصیل در علم فیزیکی و توانبخشی را در دانشگاه پزشکی فرانسه دنبال کرده و دوره‌ی تخصصی طب ورزشی و توانبخشی اعصاب را نیز با موفقیت گذراند و ضمن اشتغال در مراکز درمانی فرانسه به درجه‌ی پرفسور آگروزه (عالی‌ترین درجه‌ی علمی) در طب فیزیکی و توانبخشی از وزارت بهداشتی فرانسه نائل آمد. پرفسور فرجاد همچنین دوره‌ی کارشناسی آب‌های معدنی را نیز گذرانده و در این زمینه هم تخصص گرفت.

پرفسور فرجاد بنیانگذار درمان‌های دستی در ایران است و برای سال‌های متمادی به عنوان رئیس بخش طب فیزیکی و توانبخشی بیمارستان خانواده‌ی ارتش، استاد و مدرس اصول طب و درمان‌های توانبخشی معلولین (به مدت ۲۰ سال از ۱۳۵۳ تا ۱۳۷۳) در دانشکده‌های علوم پزشکی و توان بخشی، دانشگاه‌های

تهران، شهید بهشتی، ایران و رفاه اجتماعی) و استاد آموزش درمان‌های دستی (از سال ۱۳۷۳ تا ۱۳۹۷) در دانشکده‌های پزشکی ارتش و شهید بهشتی و شیراز و تبریز، به تحقیق و درمان و آموزش مشغول بوده است. ایشان در سال ۱۳۸۳ از سوی وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی به عنوان پزشک نمونه‌ی طب ایران برگزیده شد.

کتاب مهم «تشخیص و درمان دردهای با منشأ ستون فقرات» با ترجمه و تألیف پروفیسور مین و فرجاد از جمله منابع مرجع در درمان‌های دستی است که در سال ۱۳۸۳ توسط انتشارات سرمدی به جامعه‌ی علمی پزشکی ایران عرضه گردید و در کنگره طب فیزیکی و توانبخشی سالیانه بین‌المللی تهران با دعوت از جناب پروفیسور روبرو، نیز به ایران و با حضور ایشان کتاب معرفی شد و تعدادی با امضاء شخص پروفیسور مین به اساتید و دانش‌جویان توزیع گردید. پروفیسور محمد فرجاد طی دوره‌ی فعالیت خود صدها مقاله‌ی علمی در کنفرانس‌های بین‌المللی و نشریات معتبر داخلی و خارجی ارائه کرده است.

کتاب حاضر (درمان‌های دستی) جدیدترین اثر ایشان است که بر مبنای کتاب «دردهای با منشأ ستون فقرات» و با امعان نظر به دستاوردهای جدید در این زمینه و تجربه‌های عملی ایشان به رشته‌ی تحریر در آمده و با هدف توسعه‌ی آموزش و پژوهش در درمان‌های دستی به علاقه‌مندان و دانش‌پژوهان عرصه‌ی پزشکی ارائه شده است.

در سال ۱۳۹۸ لوح سپاس از طرف نظام پزشکی ایران به نامبرده اعطا شد.

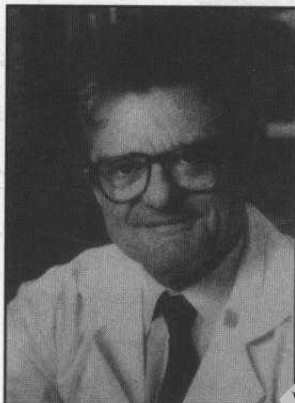
روشن است که علم و به خصوص دانش پزشکی روندی پویا دارد و هر روز ابزارها، داروها و روش‌های جدیدی برای پیشگیری و درمان بیماری‌های مختلف ابداع و کشف می‌گردد و به این دلیل تهیه‌ی متون جدید که یافته‌ها و کشفیات نوین را معرفی و توضیح دهند بسیار ضروری است. این متون جنبه‌ی آموزشی

نیز دارند و مهمتر از آن، مبنایی برای تکمیل و توسعه‌ی دانش پزشکی به شمار می‌روند. از این رو اگر کاستی و ضعفی در آنها مشاهده شود، منطقی است که نه به عنوان ایراد و مخدوش بودن اعتبار آنها، بلکه عامل و انگیزه‌ای برای پژوهش بیشتر و افزایش دقت و ارائه‌ی دستاوردهای جدیدتر در نظر آید. با آرزوی سلامتی و تداوم فعالیت‌های علمی و آموزشی و پژوهشی پرفسور محمد فرجاد، از خدای متعال خواستاریم همه‌ی ما را در فراگیری دانش توأم با کسب فضایل اخلاقی یاری فرماید.

محمدتقی سرمدی

مدیر انتشارات سرمدی

به یاد پرفسور روبر مین (۲۰۱۲-۱۹۲۳ میلادی)^۱

پرفسور روبر مین، بنیان‌گذار درمان‌های دستی و طب فیزیکی و توانبخشی در فرانسه (اروپا) به روش بلمر^۲، متخصص روماتولوژی و طب فیزیکی و توانبخشی از دانشگاه پزشکی پاریس بودند. ایشان متولد سال ۱۹۲۳ میلادی در مرکز فرانسه (اورن)^۳ و ساگر اساد طب نتر^۴ بوده و با پرفسور گروسور^۵ و پرفسور هلده^۶ در بنیان‌های رشته تخصصی طب فیزیکی و توانبخشی فرانسه در گارش^۷ مرکز و کرسی طب فیزیکی و توانبخشی فرانسه در حومه پاریس همکاری داشتند.

بعد از جنگ جهانی دوم یک دوره آموزشی درمان‌های دستی را در انگلستان گذرانده و در ضمن با سیریاگس^۸ اورتوپد و متخصص درمان‌های دستی انگلستان آشنا شدند. پس از آن به آمریکا رفته و دوره آموزشی درمان‌های دستی را نزد استاد معروف استوپاتی آن زمان در آمریکا، دکتر بیل^۹ آموختند. پس از برگشت در بخش روماتولوژی پاریس^{۱۰} در پاریس به معرفی درمان‌های دستی مشغول شدند و بعد به ریاست بخش طب فیزیکی و توانبخشی بیمارستان هتل دیو^{۱۰} پاریس منصوب شدند و تا بازنشستگی در آن سمت و پست بودند و در آنجا رشته درمان‌های دستی را

۱. Professor Robert Maigne (1923- 2012)

۲. Auvergne

۳. Netter

۴. Pro.grossior

۵. Pro.held

۶. Garches

۷. Cyriax

۸. Beal

۹. Ph.deseze

۱۰. Hotel Dieu

به نام طب ارتوپدی^۱ بنیان گذارده و تحقیق در این رشته را در همان بیمارستان شروع کردند.

ایشان به کمک چند نفر از دانشیارانش معاینه دقیق بیماران، بررسی کلینیکی و اجرای درمان‌های دستی و ارزیابی نتیجه درمان آنها، روش‌های مخصوص خودشان را نشان دادند و با تحقیق بیومکانیک ستون فقرات روی نعلش تازه (فنول نخورده) و بررسی رشته‌های پوستی، اعصاب محیطی پوست با همکاری آناتومیست لازورت^۲ و ژان ایومین^۳ (پسرمن) رشته درمان‌های دستی با روش علمی را بنیان‌گذاری کردند و پس از ۱۵ سال تحقیق و مطالعه و تلاش این رشته را به آکادمی پزشکی فرانسه معرفی نمودند که مورد قبول آکادمی فرانسه واقع شد. در سال ۱۹۷۰ میلادی آموزش رسمی دانشگاهی آنرا در دانشکده پروسه هتل دیو^۴ پاریس برای پزشکان تخصص طب فیزیکی و توانبخشی به مدت یک سال تحصیلی شروع کردند.

انجمن درمان‌های دستی فرانسه^۵ به ریاست پرفسور مین تأسیس و شروع به کار کرد و تا آخر عمر ریاست آن به عهده پرفسور مین بود.

پرفسور مین مردی بزرگ، سخت‌کوش و شاد بود، دور از تکبر و تعصب و غرور با شاگردانش صمیمی و با خارجی‌ها مهربان بود. در تمام عمر به برکتش بیش از ده جلد کتاب نوشت و این رشته را در آنسیکلوپدی فرانسه معرفی کرد. آخرین کتاب او به نام تشخیص و درمان دردهای با منشأ ستون فقرات^۶ در سال ۲۰۰۶ میلادی چاپ شد. پرفسور در تاریخ ۱۲ بهمن ۱۳۸۵ دیار باقی شتافت و شاگردانش را در سوگ خود فروبرد. روحش شاد و یادش گرامی!

۱۱. Orthopedic Medicine

۱۲. Lazorthe

۱۳. J.y.maigne

۱۴. B.Rousset-Hotel-Dieu

۱۵. Societe.medecine Manuelle

۱۶. Diagnostic Et Traitement Des Douleurs Communes D, Origine Rachidienne (Diagnostics And Treatment Of Pain Of Vertebpal Origin)